

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА I

БЕОГРАД 1932 ГОД.

БРОЈ 25

XXII РЕДОВНИ САСТАНАК СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 12 АПРИЛА 1932 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

Претседавао:

Претседник:

ДР. АНТЕ ПАВЕЛИЋ

Секретар:

ДР. ИВАН ГМАЈНЕР

Присутни су г. г. Министра: Министар шума и рудника др. Станко Шибеник и Министар физичког васпитања народа др. Драган Краљевић.

Почетак у 17.15 часова.

Садржај:

- 1) Читање и усвајање записника двадесет првог редовног састанка;
- 2) Читање Указа о заступању Претседника Министарског савета и Министра иностраних послова од стране Министра социјалне политике и народног здравља;
- 3) Саопштење извештаја г. Министра трговине и индустрије о санкционисању Закона о средњим техничким и мушким занатским школама и женским занатским и женским стручним учитељским школама;
- 4) Интерпелације;
- 5) Захтев за издавање господе сенатора суду;
- 6) Боловање господе сенатора;
- 7) Молбе и жалбе;
- 8) Дневни ред: Претрес у начелу Правилника о организацији службе и службеницима у Сенату Краљевине Југославије.
Говорници: Др. Јосип Шиловић, Милан Марјановић, Светозар Томић.

Претседник **Др. Анте Павелић**: Отварам двадесет други редовни састанак Сената Краљевине Југославије. Молим г. секретара Др Ивана Гмајнера да изволи прочитати записник прошлог састанка.

Секретар **Др. Иван Гмајнер** чита записник двадесет и првог редовног састанка.

Претседник **Др. Анте Павелић**: Има ли ко какве примедбе да стави на овако састав-

љени записник? (Нема). Примедаба нема записник се оверава.

Господо сенатори, изволите саслушати Указ Њ. В. Краља који гласи:

Ми

АЛЕКСАНДАР I

По милости Божјој и вољи Народној
Краљ Југославије

Пошто ће се Претседник Нашег Министарског савета и Наш Министар иностраних послова **Др. Маринковић Војислав** бавити извесно време у иностранству, то на предлог Претседника Нашег Министарског савета и Нашег Министра иностраних послова, а на основу чл. 11 и 12 Закона о уређењу Врховне државне управе — постављамо:

За заступника Претседника Нашег Министарског савета и Нашег Министра иностраних послова **Пуцела Ивана**, Нашег Министра социјалне политике и народног здравља.

Претседник Нашег Министарског савета и Наш Министар иностраних послова нека изврши овај Указ.

9 априла 1932 године
у Београду

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Претседник Министарског савета,
Министар иностраних послова,
Др. В. Маринковић, с. р.

(Сенат је саслушао стојећи читање овога Указа и пропратио га бурним узвицима: Живео Краљ!

Прелазимо на саопштење о санкционисању закона.

Секретар др. **Иван Гмајнер** саопштава: Г. Министар трговине и индустрије извештава, да је Њ. В. Краљ благоволео потврдити под 31 мартом 1932 године Законе о средњим техничким и мушким занатским школама и женским занатским стручним учитељским школама и шаље по један потврђени примерак Сенату за његову архиву.

Претседник др. **Анте Павелић**: Извештај о санкционисању ових закона прима се на знање. Изволите чути саопштење о интерпелацијама.

Секретар др. **Иван Гмајнер** саопштава интерпелацију сенатора г. г. **Димитрија Илићаниновића** и **Милана Марјановића**, упућену на г. Министра шума и рудника о подизању кривичне тужбе против г. **Новака др. Луја**, помоћника Министра шума и рудника и другова.

Претседник др. **Анте Павелић**: Ова интерпелација упућена је г. Министру шума и рудника на даљи поступак.

Изволите чути један захтев г. Министра правде за издавање сенатора суду.

Секретар др. **Иван Гмајнер** саопштава: Г. Министар правде доставља захтев за издавање суду сенатора г. **Петра Добринића**, због преступа из §§ 139 и 301 Кривичног законика.

Претседник др. **Анте Павелић**: Овај ће се захтев г. Министра правде удутити Импунитетном одбору.

Изволите чути једну молбу за боловање.

Секретар др. **Иван Гмајнер** саопштава: Сенатор г. **Марко Радуловић** моли, на основу лекарског уверења, двомесечно боловање.

Претседник др. **Анте Павелић**: Одобрава ли Сенат тражено боловање г. **Радуловићу**? (Одобрава). Пошто Сенат одобрава, објављујем да је одобрено двомесечно боловање сенатору г. **Радуловићу**.

Изволите чути молбе и жалбе.

Секретар др. **Иван Гмајнер** саопштава молбе и жалбе: Општине **Преко** и **Омиш**; Савеза хотелиера, гостионичара и кафеџија из **Сарајева**; Грађана општине **Крило-Јесенице**; Саве **Казанџића**; Банатске трговачке, индустријске и занатске коморе у **Вел. Бечкереку**; **Божидара Недића**; Народне књижнице и читаонице у **Коврену**; Савеза занатских радника из **Сплита**.

Претседник др. **Анте Павелић**: Све ове молбе и жалбе упућују се Одбору за молбе и жалбе.

Прелазимо на дневни ред. На дневном је реду као прва тачка претрес извештаја Финансијског одбора о предлогу Закона о изменама и допунама у Закону о државној трошарини, а као друга тачка решавање о Правилнику о организацији службе и службеницима у Сенату Краљевине Југославије. — С обзиром на параграф 31 Закона о пословном реду у Сенату, који омогућава да Претседник Сената може предложити да се изме-

ни ред појединих тачака дневног реда, ја молим да се Сенат изјасни о томе: да ли прима да се прва тачка дневног реда стави на друго место, а на првом месту да буде друга тачка дневног реда: Претрес извештаја о Правилнику о организацији службе и службеницима у Сенату Краљевине Југославије... (Др. **Бењамин Шуперина**: Зашто би се то радило?...) Тако је према Закону о пословном реду у Сенату. Сенат, на предлог Владе или Претседника Сената, може да скине поједине тачке с дневног реда, па ја предлажем да се о томе Сенат изјасни... (Др. **Бењамин Шуперина**: Долазимо овако до пометње, јер је у Клубу решено да се Закон о административном особљу и о служби у Сенату неће стављати на дневни ред, док не буде решено у Одбору....) Сенат има да се изјасни да ли усваја предлог Претседника Сената, а предлог је ипак у сагласности с оним што је Клуб решио... (Др. **Бењамин Шуперина**: Ми смо закључили да се извештај Финансијског одбора — прва тачка дневног реда — има решити, и ја немам ништа против тога да се сачека становито време, па да се о томе онда решава у 6 или 7 часова...) Господе сенатори, ја морам свој предлог изнети пред Сенат, те да Сенат усвоји гледиште Клуба, — и зато молим да Сенат као пленум усвоји оно што је већ Клуб усвојио, тј. да прва тачка дневног реда дође на друго место, а да друга тачка дневног реда дође на прво место. Прима ли Сенат тај предлог? (Прима) Објављујем да је предлог примљен. На тај начин као прва тачка дневног реда пише: Решавање о Правилнику о организацији службе и службеницима у Сенату Краљевине Југославије. Молим г. известиоца да изволи узети реч.

Известилац **Светозар Томић**: Пре него што пређем на читање овог Правилника, кога је израдио Господин Претседник Сената, уз суделовање Административног одбора, имам да нагласим оно што је већ речено у пропратном писму а то је: да је овај Правилник израђен потпуно на принципима Закона о чиновницима грађанског реда, од 1931 год. а у сагласности са Законом о пословном реду у Сенату. Једна је ствар сасвим нова, што у досадашњим Правилницима није било предвиђено, а то је, код чл. 4 и 5, да је при Административном одбору створена Персонална секција, која има да расправља спорове како службеника Сената, тако и других у првој степену; а Административни одбор да буде судија у другом и последњем степену. То је једна новина, и она се морала унети због тога, што је по ранијим Правилницима Административни одбор био тај, који је разматрао ствари и у првом и у другом степену.

Друго, при подели звања и положаја, Административни одбор држао се тачно Закона о чиновницима грађанског реда од 1931 године. Ту се сагласио да у Сенату, међу чиновницима, нема чиновника у првој и другој групи, него чиновнички положаји настају тек од треће групе, и то треће групе првог степена и даље треће групе другог степена, па на ниже. Ово смо узели због тога, што и начелници у Министарствима напредују највише до треће групе првог степена, по новом Закону, изузев оне који су раније добили положај у другој групи.

Предвидели смо да чиновници у Сенату могу да буду из све три чиновничке групе по параграфу 45 Закона о чиновницима, тј. из прве групе, а то су они који имају непотпуну средњу школу, из друге групе, то су они који имају потпуну средњу школу, и из треће групе, где долазе они који имају факултет. Али ипак, гледали смо да у главном, у Сенату буду чиновници са факултетском спремом и са потпуно средњо-школском спремом. У крајњој нужди дактилографи и архивски чиновници предвиђени су да буду са квалификацијом од 4 или 6 разреда средње школе, те тако да се ни тим људима не би затворила врата Сената.

За припадности казали смо да ће се чиновници у Сенату разврстати по Глави VI Закона о чиновницима грађанског реда, и то потпуно према томе Закону и према њиховим годинама службе.

Оцењивање, пошто је ово специјално надлежство, извели смо у сагласности са оцењивањем у Закону о чиновницима грађанског реда, само су овде комисије друкчије формиране, и овде је предвиђено да један од секретара Сената буде увек претседник комисије за оцењивање у последњем степену.

Пензије се предвиђају и чиновницима у Сенату, и то како је у Закону о пословном реду у Сенату наређено а то је да Финансијски одбор пензионисте чиновнике Сената на предлог Претседника Сената.

Ако би коме службенику или чиновнику било што криво учињено, има право да се жали Административном одбору, који то расматра и доноси дефинитивне и извршне одлуке.

Код прелазних наређења стали смо такођер на гледиште Закона о чиновницима грађанског реда и казали смо да ће се свима чиновницима, који се буду примили у Сенат, признати за године службе све оно што им је извршним решењима већ признато, а ако ко полаже право на неке друге године да му се признају, а нема за то извршно решење, он може да пошаље молбу Сенату, да му се те године признају, урачунају и као што и остали грађани на то имају право.

Ја сам сматрао за дужност, господе сенатори, да кажем ово неколико речи како би се лакше ушло у појединости овог Правилника, кад га будем читао.

Претседник др. **Анте Павелић**: Молим господина известиоца да изволи прочитати Правилник.

Известилац **Светозар Томић** чита:

На основу параграфа 127. Закона о пословном реду у Сенату од 3 децембра 1931 године и изменама и допунама од 26 фебруара 1932. год. Претседник Сената у сагласности са Административним одбором Сената прописује овај

ПРАВИЛНИК

о

Организацији службе и службеницима у Сенату Краљевине Југославије

Члан 1.

Целокупна служба и све особље Сената стоји под управом Претседника Сената (параграфа 14

и 127 Закона о пословном реду у Сенату од 3 децембра 1931 године и његовим изменама и допунама од 26 фебруара 1932 године.)

Један од секретара Сената, кога буде одредно Претседник, водиће надзор над вршењем целокупног канцеларијског рада у Сенату (параграф 16 Закона о пословном реду).

Члан 2.

Особље Сената може бити стално и привремено. Године службе сталног особља рачунају се као године државне службе (параграф 127 Закона о пословном реду).

Стални службеници Сената распоређују се и примају припадности по Закону о чиновницима од 31 марта 1931 године и овоме Правилнику.

Члан 3.

Све одлуке о службеним односима свих службеника Сената (постављења, наименовања на звање, унапређења у истом звању, одређивање група и степена, стављање на расположење, уважење оставке, отпуштање итд.) доноси претседник Сената и доставља их у року од 15 дана заинтересованом службенику и персоналној секцији Административног одбора.

Члан 4.

Персонална секција Административног одбора, најдаље у року од месец дана, саглашује се са одлукама из чл. 3. овог Правилника или по њима изјављује жалбу Административном одбору.

Персонална секција састављена је од три члана и два заменика, које Административни одбор изабере из своје средине. Секција пуноважно решава са три члана.

Они чланови Персоналне секције не учествују у решавањима Административног одбора приликом доношења одлука по жалбама секције или заинтересованих службеника о којима су решавали. Административни одбор може доносити одлуке по овим жалбама, ако је у седници одбора присутно приликом решавања најмање 5 чланова одбора. Одбор доноси одлуке већином гласова присутних чланова, а у случају једнаке поделе гласова одлучује глас Претседников.

Члан 5.

Службеник који сматра, да му је одлуком Претседника Сената или одлуком Финансијског одбора повређено право и интерес, заснован на закону, има право жалбе Административном одбору у року од месец дана од дана пријема одлуке Претседника Сената или Финансијског одбора.

У року од 15 дана, по пријему жалбе Персоналне секције или жалбе службеника, Административни одбор доставља ову жалбу Претседнику Сената, или Финансијском одбору који ће дати у року од 15 дана објашњење по томе уз пошиљај свих аката.

По пријему одговора Претседника Сената или Финансијског одбора у року од месец дана Административни одбор донеће образложено одлуку, којом жалбу одбија или одлуку поништава.

Одлуке Административног одбора извршне су и обавезне.

Функције Административног одбора и Персоналне секције трају за све време до избора и конституисања новог Административног одбора и нове Персоналне секције.

Члан 6.

Службеници Сената су: чиновници, чиновнички приправници, званичници и служитељи, даље хонорарни чиновници (стенографи) и дневничари.

Члан 7.

На све службенике Сената примењиваће се одредбе Закона о чиновницима од 31 марта 1931 године (параграф 127 Закона о пословном реду у Сенату), у колико услед специјалних службених односа тих службеника није одредбама овога Правилника друкчије предвиђено.

За хонорарне стенографе важе само одредбе овог Правилника, које о њима говоре.

Члан 8.

Службеници Сената морају знати службени језик и писати ћирилицом и латиницом.

Службеници Сената, сем хонорарних стенографа и дневничара, не могу бити на редовном школовању.

ГЛАВА II Подела службе.

Члан 9.

Целокупном службом Сената управља Претседник Сената преко начелника одељења и шефова одсека који су му непосредни референти за све послове који спадају у њихову надлежност.

Члан 10.

Целокупну службу у Сенату врши (поред Секретаријата Сената, параграф 16 Закона о пословном реду у Сенату), Административно одељење, Стенографски биро, Рачуноводство и Благајна, Библиотека и Економат.

Члан 11.

1.) Секретаријат Сената чине секретари Сената, изабрани сенатори.

2.) Дужност је секретара Сената: да врше прозивку сенатора; да читају у Сенату предлоге и све друго; да воде белешке о одлукама Сената, о начину и резултату гласања и да састављају записнике састанака. Један од секретара, кога буде одредно Претседник водиће надзор над вршењем целокупног канцеларијског рада у Сенату. Ако би секретари били ма којим начином спречени да врше дужност, замениће их привремено сенатори, које ће одређивати Претседник Сената.

Члан 12.

Административно одељење врши све административне послове Сената; прима, разрађује и експедује пошту Сената, води евиденцију о законским предлозима Краљевске Владе, сенатора и других предметима рада у Сенату и стара се о њиховом штампању, упућивању надлежним одбори-

ма и раздавању сенаторима; води евиденцију о питањима и интерпелацијама сенатора и одговорима министара; управља архивом Сената, води надзор над персоналом свог одељења и осталим што спада у административне послове.

Члан 13.

Начелник административног одељења руководи радом свог одељења. Њему су потчињени сви службеници административног одељења и целокупна послуга Сената. Он се стара о прибирању материјала за дневни ред седница Сената и о достављању дневног реда министрима и сенаторима; одређује особље за рад у сенатским одборима и води надзор над његовим радом; израђује дефинитивна решења и указ примљених закона од стране Народног претставништва; потписује сву службену преписку одељења, за коју га овласти Претседник Сената и врши друге послове које му претседник Сената стави у рад.

Члан 14.

Стенографски биро стара се, у смислу параграфа 129 и 130 Закона о пословном реду у Сенату, да се стенографске белешке о седницама Сената, а по потреби и одбора и секција, израђују, редигују и штампају; да се састављају и штампају сенатски протоколи а по потреби и стеногр. белешке о седницама одбора, п-одбора и секција, по одобрењу Претседника Сената; да се раздају штампани законски предлози, интерпелације и други предмети рада Сената; да дешифрира говоре у Сенату и одборима и да врши послове које му Претседник Сената додели у рад.

Стенографске белешке подносе се на увиђај Претседнику и сваком говорнику за његов говор, у смислу параграфа 130 Закона о пословном реду а затим се без одлагања шаљу у штамплу. Коректуру и ревизију приликом штампања стенографских бележака и осталих стенографских записника врше коректори, а експедицију тих бележака врши особље стенографског бироа.

Члан 15.

Начелник Стенографског бироа руководи целокупном службом у бироу. Њему су непосредно потчињени сви службеници стенографског бироа. Он врши надзор над свим пословима особља бироа, чини персоналне и друге предлоге за подређено му особље, потписује сву службену преписку бироа и стара се о правилном раду и реду у бироу.

Начелник Стенографског бироа и његов заступник дужни су наизменично присуствовати свима седницама Сената, а по потреби и других одбора. За све време њиховог трајања, водиће надзор над радом стенографа, стараће се о прикупљању свих предлога и осталих поднесака који се током седнице поднесу и у опште стално бити у непосредном додиру са председавајућим ради примања наређења и давања потребних обавештења.

Члан 16.

Отсек Рачуноводства и Благајне врши сверачунске, књиговодствене и благајничке послове Се-

ната; припрема састављање буџета Сената, споразумно са начелницима одељења; води сву преписку Рачуноводства, требају потребне кредите, прима и издаје новац и саставља месечне, тромесечне и годишње рачуне о примљеним и издатим сумама по кредитима и депозитима, саставља платне спискове особља, води све потребне партијалнике и контролнике, врши исплату свих придаллежности и подноси све рачуне на преглед Административном одбору Сената, у смислу параграфа 128 Закона о пословном реду и Сенату.

Члан 17.

Шеф Отсека рачуноводства и благајне води надзор над радом Рачуноводства и Благајне и чини потребне предлоге за особље свога одсека. Он је наредбодавац другог степена (чл. 57 Закона о државном рачуноводству).

Члан 18.

Библиотеком рукује библиотекар Сената. По његовом предлогу врше се за Библиотеку набавке домаћих и страних закона, правних, политичких, историјских, финансијских, социјалних, економских и других дела, ревија-часописа домаћих и страних, службених и дневних листова. Он врши интернационалну размену парламентарних-сенатских часописа и стенографских бележака и води потребне каталоге, регистре и инвентаре.

Члан 19.

Економатом рукује економ. Он предлаже набавку свих потребних ствари за Сенат, води надзор за чување ствари, одржане чистоће у свима просторијама Сената, рукује инвентаром и одговара у смислу чл. 62 Закона о државном рачуноводству.

Члан 20.

За вршење службе при интерпарламентарним и другим конференцијама, анкетама, делегацијама итд. одређује Претседник Сената потребан број стенографа и других службеника.

ГЛАВА III

Подела звања и положаја.

Члан 21.

Положаји и звања су ова:

По ставу 3 параграфа 45 Закона о чиновницима: начелник Административног одељења, начелник Стенографског биро-а, стенографски ревизор, административни саветник, шеф кабинета, коректор, библиотекар, стенограф, административни секретар, административни пристав, економ.

По ставу 2 параграфа 45 Закона о чиновницима: шеф отсека рачуноводства и благајне, благајник, помоћни секретар, коректор, књиговођа, писар, помоћник књиговође, економ, главни архивар.

По ставу 1 параграфа 45 Закона о чиновницима: архивар, архивски чиновник, дактилограф.

Члан 22.

Чиновничка звања распоређују се (параграфа 346 Зак. о чиновницима) овако:

I група нема положаја II група 1 степен нема положаја II група 2 степен нема положаја III група 1 степен начелник III група 2 степен начелник IV група 1 степен начелник стенографски ревизор, административни саветник IV група 2 степен начелник, стенографски ревизор, административни саветник V група стенографски ревизор, шеф кабинета, административни саветник, стенограф по ставу 3 параграфа 45, библиотекар, економ, шеф рачуноводства и благајне и благајник — сви по ставу 2 и 3 параграфа 45 Закона о чиновницима.

VI група административни саветник, шеф кабинета, стенограф, библиотекар, економ, административни секретар, коректор, шеф рачуноводства и благајник — сви по ставу 2 и 3 параграфа 45 Закона о чиновницима.

VII група шеф кабинета, стенограф, административни секретар — сви по ставу 3 параграфа 45 Закона о чиновницима; шеф рачуноводства, благајник, коректор, помоћни секретар, књиговођа, економ, дактилограф — сви по ставу 2 параграфа 45 Закона о чиновницима; архивар — по ставу 1 параграфа 45 Закона о чиновницима;

VIII група стенограф, административни пристав — по ставу 3 параграфа 45 Закона о чиновницима; помоћни секретар, коректор — по ставу 2 и 3 параграфа 45; књиговођа, писар — сви по ставу 2 параграфа 45 Закона о чиновницима; економ по ставу 2 параграфа 45 Закона о чиновницима; архивар, дактилограф — по ставу 1 параграфа 45. Закона о чиновницима.

IX група коректор, помоћни књиговођа, економ, писар — по ставу 2 параграфа 45 Закона о чиновницима; архивски чиновник, дактилограф — по ставу 1 параграфа 45 Закона о чиновницима.

X група архивски чиновник, дактилограф — по ставу 1 параграфа 45 Закона о чиновницима.

Члан 23.

Дактилограф, електротехничар и шофер су званичници, а остали службеници-служитељи. Они се распоређују као и званичници и служитељи по Закону о чиновницима.

ГЛАВА IV

Принадлежности.

Члан 24.

Чиновници, чиновнички приправници, званичници и служитељи примају принадлежности као и активни државни службеници грађанског реда предвиђено у Глави IV Закона о чиновницима од 31 марта 1931. године и Уредбе Д.Р.Бр. 10990/I од 12 марта 1932 о личним и породичним додатцима на скупшћу.

Члан 25.

Државни пензионери и лица која су пензионисана као службеници бивше Народне скупштине, а који се приме за сталне службенике Сената, губе дотадању пензију.

Члан 26.

Служитељи Сената биће униформисани. Униформу прописује Претседник Сената са Админи-

стративним одбором. Служитељи (чистачице) као и стручно особље (шофер) добијају годишње по два пара одела, по две капе и по два пара ципела; сваке четврте године добијају зимски капут.

Ови службеници, ако нису провели у служби Сената најмање 6 месеци, по одласку из службе Сената дужни су вратити Економату примљено одело и остало.

Члан 27.

Хонорарним стенографима припада сталан месечни хонорар, чију висину одређује Претседник Сената.

Дневничарима Сената припада месечна паушална награда, коју одређује Претседник Сената. (За њих важи одредба Гл. 10 Закона о чиновницима од 31 марта 1931).

Члан 28.

Службеницима Сената за прековремени или нарочити рад може одредити нарочите додатке Претседник Сената у сагласности са Административним одбором.

Члан 29.

Све евентуалне промене у припадностима државних службеника грађанског реда у Закону о чиновницима од 31 марта 1931, (Гл. IV) примењује се и на службенике Сената.

ГЛАВА V

Примање у службу и кретање у њој.

Члан 30.

За пријем у службу Сената морају се испуњавати услови у параграфима 3 и 4 Закона о чиновницима.

Начелник Стенографског бироа и његов заступник кога му одреди Претседник Сената, поред осталих услова по Закону о чиновницима морају имати и услове за стенографске ревизоре.

Члан 31.

Решењем Претседника Сената постављају се и хонорарни стенографи као и дневничари. Хонорарни стенографи постављају се на предлог начелника Стенографског бироа.

Члан 32.

Мимо звања и положаја предвиђених овим Правилником и броја места предвиђених буџетом нико не може бити постављен у Сенату. Хонорарни чиновници и стенографи могу се постављати на терет кредита за стална систематизована места. Нова места и положаји могу се установити само изменом односно допуном овог Правилника.

Члан 33.

За пријем у стенографску приправну службу Сената услов је поред факултетске спреме и положени приправни стенографски испит.

Хонорарни стенографски приправници и стенографи могу се примити са потпуном средњом или овој равном школом, са положеном стручном испиту.

За пријем у дактилографску службу услов је поред услова из параграфа 45 и положени пријемни стручни испит.

Постављању на стално чиновничко место мора претходити приправна служба и положени државни стручни испит.

Претседник Сената прописује Правила о приправном и стручном испиту за стенографску и дактилографску службу као и о државном стручном испиту за све чиновнике у смислу одредаба Закона о чиновницима.

Ови су испити бесплатни.

ГЛАВА VI

Оцењивање.

Члан 34.

Оцењивање службеника Сената у смислу Закона о чиновницима (Глава V) врши се и то:

За службенике Стенографског бироа комисија за оцењивање састављена је од секретара-сенатора као претседника, начелника Стенографског бироа и једног по рангу најстаријег стенографског ревизора, кога одреди Претседник Сената. За све остале службенике комисија за оцењивање је: секретар-сенатор као претседник, начелник Административног одељења, шеф Отсека рачуноводства и благајне и још један или двојица од старијих сенатских чиновника, које одреди Претседник Сената.

Претседник Сената одређује за сваку комисију деловођу и по два члана заменика.

Члан 35.

Претседник Сената врши у првом и последњем степену оцењивање чиновника-чланова комисије за оцењивање, у колико они подлежу оцењивању. У другом и последњем степену одлучује по жалбама на оцене комисије.

Члан 36.

Хонорарни чиновници-стенографи и дневничари не оцењују се по прописима, који важе за остале службенике Сената. Њих оцењује надлежни начелник, односно шеф.

ГЛАВА VII

Опште одредбе.

Члан 37.

Стални службеници Сената, ступајући на дужност, полажу пред непосредним старешином заклетву, предвиђену у параграфу 68 Закона о чиновницима (Закон о заклетвама од 15 фебруара 1929. године).

Члан 38.

Радно канцеларијско време за све особље одређује Претседник Сената.

Члан 39.

У смислу параграфа 86 Закона о чиновницима, Претседник Сената одлучиваће, по претходном са слушању надлежног начелника одељења, а с обзи-

ром на рад и седнице Сената, када ће који службеник употребити годишњи одмор.

Претседник Сената одобрава свима службеницима отсуство по приватном послу према одредбама параграфа 87 Закона о чиновницима.

Отсуство до 3 дана у хитним случајевима могу одобрвати службеницима начелници одељења.

Одредбе Закона о чиновницима и овога Правилника о отсуствовању и боловању важе и за све хонорарне чиновнике-стенографе као и за дневничаре с тим, да могу отсуствовати највише 15 дана у години (чл. 172).

Члан 40.

За све службенике Сената водиће се службенички лист (у једном примерку) према одредбама параграфа 91 и 92 Закона о чиновницима.

Службенички листови и досије-и докумената свих службеника чувају се у архиви Сената.

ГЛАВА VII

Пензије.

Члан 41.

Службеници Сената имају право на пензију према одредбама Закона о чиновницима.

У основ за одређивање количине личне пензије улазе припадности предвиђене и одређене по параграфу 120 Закона о чиновницима, које је службеник примао у часу пензионисања.

Одлуку о пензионисању доноси Финансијски одбор на предлог Претседника Сената. (§ 127 Пословника).

Члан 42.

Личне и породичне пензије службеника Сената одређиваће Финансијски одбор, по одредбама Закона о чиновницима, а исплаћиваће се на начин и по прописима који важе за остале државне пензионере.

ГЛАВА VIII

Дисциплински прописи.

Члан 43.

Над службеницима Сената врши целокупну дисциплинску власт претседништво Сената по прописима Закона о чиновницима у првом и последњем степену.

Колегијум сачињавају цело претседништво Сената: Деловођу који мора бити дипломирани правник, одређује Претседник при сваком поједином случају између чиновника Сената.

Члан 44.

Као дисциплински тужилац у смислу одредбе параграфа 203 Закона о чиновницима биће по својој званичној дужности претпостављени старешина оптуженог службеника, а заменик му је посл. старешина по рангу најстарији чиновник. Ако је оптужено више службеника из разних одељења по истом дисциплинском преступу, функцију дисциплинског тужиоца врши најстарији по рангу старешина једног од заинтересованих одељења, а заме-

ник му је старешина једног од тих одељења, који је за њим по рангу. Ако је оптужен један од самих старешина одељења, односно одсека, функцију дисциплинског тужиоца врши најстарији по рангу старешина другог одељења, или ако таког не би било, онај чиновник коме Претседник Сената ту функцију нарочито повери.

Члан 45.

За хонорарне стенографе и дневничаре примењују се дисциплински прописи Главе XI Закона о чиновницима, с тим, да дисциплинске казне изрече Претседник Сената у првом и последњем степену.

Члан 46.

Право удаљења од дужности припада Претседнику Сената, сходно Закону о чиновницима. Против његове одлуке о привременом удаљењу нема места жалби.

ГЛАВА X

Прелазна наређења.

Члан 47.

Одредбе параграфа 254 Закона о чиновницима примењиваће се и на службенике Сената.

Члан 48.

Службеници Сената који буду примљени у службу Сената, превешће се у групе и степене по одредбама Закона о чиновницима грађанског реда од 31 марта 1931 године.

Члан 49.

Службеницима Сената, који су постављени у смислу параграфа 133 Закона о пословном реду у Сенату у време од 1 јануара 1932 године, па до обнародовања овог Правилника, признаје се та служба као ефективна и за напредовање по групама и за пензију.

Члан 50.

За хонорарне стенографе-пензионере Сената не важе ограничења у погледу њиховог хонорарног службовања у Сенату (чл. 57 Финансијског закона за 1932/33 годину).

Члан 51.

Чиновници који буду постављени за стенографе-ревизоре у Сенату, ако долазе са положаја веће групе од оне по којој је распоређено звање стенографа-ревизора по овоме Правилнику, задржавају ту већу групу.

Члан 52.

Бившим службеницима и стенографима бивше Народне скупштине који буду примљени у службу Сената по одредбама овога Правилника, признаје се за напредовање по групама и степенима као и за пензију оно време које им је раније признато извршним решењем којим им је одређена количина личне пензије.

Члан 53.

Постављања службеника Сената по овом Правилнику извршиће Претседник Сената у року од месец дана по његовом обнародовању, а припадљности теку од 1 априла 1932 године оним службеницима који су се спатекли у служби Сената.

Члан 54.

Овај се Правилник може изменити, допунити или укинути на начин на који је и донет.

Члан 55.

Овај Правилник ступа у живот кад га Сенат усвоји, а добија обавезну снагу кад се обнародује у Службеним новинама.

Претседник Сената,
Др. А. Павелић, с. р.

Претседник
Административног одбора,
К. Радовановић, с. р.
Потпретседник

Административног одбора,
Др. М. К. Ивковић, с. р.
Секретар

Административног одбора,
Мил. П. Драговић, с. р.

Чланови Административног одбора:

К. Смиљанић, с. р.
М. Л. Поповић, с. р.
Свет. Томић, с. р.
Др. Јанко Рајар, с. р.
Прота Матеја Поповић, с. р.
Сефедин Махмудбеговић, с. р.
Др. Људевит Гај, с. р.
Фран Кукуљевић-Сакцински, с. р.

Известлац **Светозар Томић**: Господо, пошто сте ви сви примили пре неколико дана овај Правилник, ако желите ја могу да продужим читање. (Др. Ј. Шиловић: Није потребно да се чита.)

Потпретседник **Др. Фран Новак**: Господо сенатори, ја мислим да можемо одустати од читања целог Правилника тим пре, што је ово начелна дискусија. Ако пристајете да се престане са даљим читањем Правилника, изволите се изјаснити. Примате ли да се не продужи читање? (Примасе). Према томе, прелазимо на начелну дебату у начелу. Реч има г. сенатор др. Шиловић.

Др. Јосип Шиловић: Господо сенатори, ја би само хтео да упозорим високи Сенат на важност Стенографског бироа. Ја сам био 25 година стенограф у Хрватском сабору, па знам како је то тежак посао и како треба огромне вештине да стенограф потпуно ухвати говор појединих говорника, и како је потребна велика култура и наобразба да он тај говор ваљано дешифрира. Ако стенограф хоће ваљано да дешифрира говор, он треба да га ухвати само дебатном стенографијом, т. ј. он не може говорнику који брзо говори, да ухвати сваку реч, него мора да ухвати смисао односно сваку мисао говорника. Стенограф, дакле, мора да буде на висини културе говорника,

иначе не може да схвати мисао говорника, он не може његов говор ни да дешифрира.

Господо, ја ово износим зато, да када будемо дискутовали овај Правилник у специјалној дебати, о том водимо рачуна, да будемо свесни велике важности Стенографског бироа у Сенату у толико више, што ми у Југославији имамо један врло мален број парламентарних стенографа, који су дорасли овако теškoј задаћи. Ако не будемо обратили довољно пажње, може да нам се десити да их изгубимо, а онда би наши говори у Сенату изашли потпуно изнакажени или бар у добром броју мери изнакажени у јавности. У том случају ми бисмо код коректуре наших говора морали изнова да саставимо своје властите говоре, што смо их одржали у Сенату.

Толико сам сматрао да кажем у начелној дебати и да упозорим Сенат на тешку и деликатну дужност парламентарних стенографа, те изјављујем да ћу у начелу гласати за предложени пројекат Правилника.

Претседник **Др. Анте Павелић**: Реч има г. сенатор Милан Марјановић.

Милан Марјановић: Свакако, господо сенатори, да је нуждан Правилник о организацији службе у Сенату, ради реда, ради права и ради дужности. Али мени се чини да Правилник није ушао у једно битно питање које је врло важно. Правилник побројава главне функције извесних отсека, који се снабдевају чиновницима и другим службеницима: а то су администрација, Стенографски Биро, Благајна, Библиотека и Економат. Већ код тога побројавања било је потребно назначити и и то, које особље, по коме звању, и по којим групама, и у коме броју може у ком отсеку припадати. То је важна и потребна ствар господо, јер ми можемо допуњавати ако је недовољан број али ако Претседништво Сената не буде било ограничено у постављању тога броја, — а оно међутим, сасвим природно црпе обавештења о потреби службе и о пословима од самог персонала који је ту, — па ако Претседник постави дакле већи број особља, него што је потребно, то је онда један излишан терет за државну касу.

У чл. 22 побројавају се групе, положаји итд. и именују се по називима и по титулама органи, који ће ту служити. Ту има и начелника, и шефова, и пристава, и административних секретара и помоћника секретара, и благајника и помоћника благајника, итд., а међутим, није никако казано, у коме броју треба да имамо таквих чиновника и у коме отсеку треба ко да буде.

То је, господо, потребно и ја молим да се ми на ову ствар вратимо и да се претходно ближе обележи, бар кад дођемо на претрес у појединостима (**Милан Поповић**: Зависи од службе у Сенату). Зависи од службе, јесте г. колега, али зависи и од касе.

Даље, господо, пада у очи и ово, да је г. Претседнику Сената остављено да може награђивати прековремени рад. Ту се мора ближе одредити, који је то прековремени рад, јер без сумње да ће стални службеници бити преко целе године службеници Сената, а Сенат неће целе године радити, те не знам да ли ће се они много

прекинути ако би за време сенатскога рада радили који сат дуже. О прековременом раду и награди за прековремени рад потребно је да дођу мало ближе одредбе.

Господо, ви сте уочили, као што и ја уочавам, да се ми сусретамо са врло много службеника. Ја не знам колики је њихов број, али знам да их има скоро колико и сенатора. Бојим се да овај број није велики, нарочито у ово доба штедње, кад се штедња и кроз државни буџет хоће да спроведе.

Дакле, у начелу гласају за овај предложени Правилник с тим да се у појединостима вратимо код ових чланова на детаље, да се ограничи број службеника, да се за сваки отсек именује колико му је службеника потребно.

Сложнѐмо се, господо, без сумње у томе, да су нека звања апсолутно непотребна према обиму посла које ће обављати поједини отсеци. Узмите само отсек Рачуноводства и благајника. Прегледајте само шта би њему по овим називима и титулама чиновника припадало, па ћете видети, да ће они чекати да добију у недељу два дана какав посао да би изгледало да су радили. Ми смо такву слику једаред имали у једно доба, чини ми се баш у Државном савету, у једном прелазном стању, кад је један од постављених саветника казао: „Хвала Богу, после шест месеци дала ми се прилика да умочим перо за један акт.“ То ми не требамо за данас, будимо мало пажљивији.

Потпретседник **Др. Фран Новак**: Пошто се нико више није јавно за реч, има реч г. извештача.

Извештач **Светозар Томић**: На говор г. Шиловића, који је истакао важност Стенографског бироа, имам да кажем ово: и ми смо у одбору водили рачуна о томе и унели смо да стенографи напредују до четврте групе првог степена у чиновничкој каријери према чиновницима, а то је ранг: инспектора министарства, вишег саветника Министарства, начелника одељења банске управе, начелника Министарства војске и морнарице, инспектора код банске управе и вишег саветника код банске управе. Дакле, до тога степена долазе стенографи у Сенату, а начелници Стенографског бироа напредују до треће групе другог и првог степена. Дакле, ми смо водили рачуна о томе и знамо важност.

На реч г. Марјановића имам да кажем: И ми смо видели да је овде у члану 21 и 22 израђено много звања чиновничких у Сенату. Али ово је начелно унето, какви могу бити положаји, а буџетом се тачно одређује који чиновници могу да се поставе. Дакле, кад бисмо ми овде у члану 22 казали: Има један административни начелник, један начелник за стенографију, један ре-визор, један благајник итд. то не би било згодно, јер то овде не улази, него се то буџетом одређује, то је специјална задаћа буџетска и према буџету Претседник Сената има да поставља чиновнике. Дакле ово је на своме месту.

Код члана 27 где се каже да Претседник одређује службеницима награду за прековремени

рад имам да кажем ово, да су ранијим пројектом биле поред награда за прековремени рад одређене и специјалне награде чиновницима који мало више раде. Ми смо ту специјалну награду сасвим избрисали и оставили ово да Претседник Сената према приликама, ако види да су чиновници мало више радили, може да их награди према своме нахођењу. То сам имао да напоменем.

Потпретседник **Др. Фран Новак**: Господо, сматрам да је претрес у начелу завршен. Прелазимо на поименично гласање о Правилнику у начелу. Молим г. секретара да изволи прозивати господу сенаторе.

Секретар **Др. Иван Гмајнер** прозива господу сенаторе да гласају, и они су гласали овако:

Алибеговић Асим отсутан, Алкалај Др. Исак за, Алтипармаковић Јован отсутан, Андрић Др. Владимир за, Арнаутовић Шериф отсутан, Бањанин Јово за, Богојевић Васа отсутан, Видаковић Антун за, Виловић Осман за, Вујић Павле за, Вукчевић Др. Станојло отсутан, Гаврила Др. Емило за, Гавриловић Др. Богдан за, Гај Људевит отсутан, Глушац Др. Васо отсутан, Гмајнер Др. Иван за, Грасл Др. Георг за, Десница Др. Урош за, Добринић Петар за, Драговић Милутин за, Ђирлић Петар за, Ивковић Др. Момчило отсутан, Илићановић Димитрије отсутан, Јажбатић Томо за, Јанковић Стјепан за, Јовановић Ж. Милоје за, Карамсхмедовић Др. Хамдија отсутан, Ковачевић Тома отсутан, Костић Петар отсутан, Костренчић Др. Марко за, Кукуљевић - Сакцински Фран отсутан, Љубибратић Др. Сава за, Мажура-нић Др. Желимир отсутан, Марјановић Милан за, Махмутбеговић Сефедин отсутан, Митровић Вла-да отсутан, Мићић Др. Мића отсутан, Михалцић Стеван за, Муфтић Салем отсутан, Обрадовић Па-ја отсутан, Павелић Др. Анте за, Петровић Ми-лутин за, Плој Др. Мирослав за, Поповић Дака за, Поповић Матија за, Поповић Милан за, Рав-нихар др. Владимир за, Радовановић Крста за, Радуловић Марко отсутан, Рајар Др. Јанко от-сутан, Рожић Др. Валентин за, Самуровић Јан-ко за, Симоновић Милан отсутан, Смиљанић Кр-ста за, Станишић Др. Алекса за, Станковић Јо-ван за, Сулејмановић др. Џафер за, Теслић Пе-тар за, Тимотијевић Коста за, Томашић Др. Љу-бомир за, Томић Светозар за, Тринајстић Др. Динко за, Убавић Павле отсутан, Франгеш Др. Отон за, Хаџи Бошковић Трајко отсутан, Хаџи Ристић Спира за, Хрибар Иван за, Церовић Га-врило отсутан, Шверљуга Др. Станко отсутан, Ши-ловић Др. Јосип за, Шола Атанасије отсутан, Шу-перина Др. Бењамин за.

После гласања.

Потпретседник **Др. Фран Новак**: Госпо-до, гласало је 45 сенатора и сви су гласали „за“. Према томе је предлог о Правилнику у начелу примљен.

Господо сенатори, требало би сада да пре-ђемо на дебату у појединостима. Због важности седнице Клуба, намеравам седницу прекинута за извесно време, ако сте с тиме сагласни. (Сложан одзив: Сагласни смо!).

Објављујем да је седница прекинута од прилике за један сат.

Седница је прекинута у 18.15 часова.

Наставак седнице у 20.55 часова.

Претседник **Др. Анте Павелић**: Господо сенатори, настављамо седницу коју смо прекинули; али, пошто смо задоцнили, предлажем Сенату да данашњу седницу закључимо за сутра, у 5 часова по подне, са дневним редом, као прва тачка:

Претрес извештаја Финансијског одбора о предлогу Закона о изменама и допунама у Закону о државној трошарини, — а као друга тачка: Наставак претреса Правилника о организацији службе и службеницима у Сенату Краљевине Југославије. Прима ли Сенат предложени дневни ред? (Прима). Објављујем да је овај дневни ред примљен. —

Данашњу седницу закључујем, а идућу заказујем за сутра, у 5 часова по подне.

Седница је закључена у 21 час.